

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Калуський фаховий коледж економіки, права та інформаційних технологій
Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова ПК

 Ганна ТИМКІВ

« 28 »

04

2023 р.

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

для осіб, які вступають на навчання
для здобуття освітньо-професійного рівня фахового молодшого бакалавра
за державним замовленням на основі базової середньої освіти
за спеціальностями: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,
073 «Менеджмент», 123 «Комп'ютерна інженерія», «Кібербезпека»

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму співбесіди з дисципліни «Українська мова» розроблено на основі Закону України «Про освіту» та Державного стандарту загальної середньої освіти з урахуванням чинної програми з української мови (Українська мова: 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом МОН № 804 від 07.06.2017 р.) та на основі програм вступних випробувань з української мови для здобуття освітньо-професійного рівня фахового молодшого бакалавра на основі базової загальної середньої освіти.

У цій програмі враховано державний статус української мови, її суспільні функції, сучасні організаційні форми, методи й технології навчання рідної мови, взято до уваги специфіку навчального предмета, що має виразні інтегративні функції, здатність справляти різнобічний навчальний, розвивальний і виховний впливи на абітурієнтів, сприяти формуванню особистості, готової до активної, творчої діяльності у всіх сферах життя демократичного суспільства.

Матеріал програми розподілено за мовними розділами.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

Розділ 1. Фонетика. Графіка

Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінкі й глухі. Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ. Склад. Складоподіл. Наголос, наголошені й ненаголошені склади. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування у-в, і-й.

Розділ 2. Лексикологія. Фразеологія

Лексикологія як учення про слово. Ознаки слова як мовної одиниці. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови з погляду

походження. Власне українська лексика. Лексичне запозичення з інших мов. Загальноживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. Застарілі (архаїзми та історизми) й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про стійкі сполуки слів і вирази. Фразеологізми. Приказки, прислів'я, афоризми.

Розділ 3. Будова слова. Словотвір

Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Словотвір. Твірні основи при словотворенні. Основа похідна й непохідна. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально-суфіксальний, суфіксальний, безафіксний, складання слів або основ, перехід з однієї частини мови в іншу. Складні слова. Способи творення складних слів.

Розділ 4. Морфологія.

Морфологія як розділ мовознавчої науки про частини мови.

4.1. Іменник.

Іменник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільного роду. Число іменників. Іменники, що вживаються в обох числових формах. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини. Відмінки іменників. Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви -а(-я), -у(-ю) в закінченнях іменників другої відміни. Відмінювання іменників, що мають лише форму множини. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.

4.2. Прикметник.

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Явища

взаємопереходу прикметників з одного розряду в інший. Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Особливості відмінювання прикметників (тверда й м'яка групи).

4.3. Числівник.

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) й порядкові. Групи числівників за будовою: прості й складені. Типи відмінювання кількісних числівників. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників.

4.4. Займенник.

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками й числівниками. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості їх відмінювання. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.

4.5. Дієслово.

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Творення видових форм. Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Особові та числові форми дієслів (теперішнього та майбутнього часу й наказового способу). Родові та числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу. Безособові форми на -но, -то.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Відмінювання дієприкметників. *Дієприкметниковий зворот.* *Дієприслівник* як особлива форма

дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.

4.6. Прислівник.

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу.

4.7. Службові частини мови.

Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників.

Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причини, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові). Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників.

Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні. Правопис часток.

Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова. Правопис вигуків.

Розділ 5. Синтаксис.

5.1. Словосполучення.

Завдання синтаксису. Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Поширені й непоширені словосполучення.

5.2. Речення.

Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнень (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання).

Просте двоскладне речення.

Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження. Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні (обставина способу дії, присудок).

Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Розділові знаки в односкладному реченні.

Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Звертання непоширені й поширені. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в ускладненому реченні.

Складне речення.

Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих речень у складному: 1) інтонація й сполучники або сполучні слова; 2) інтонація. Типи складних речень за

способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.

Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення. Розділові знаки у складносурядному реченні.

Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами: 1) складнопідрядні речення з послідовною підрядністю; 2) складнопідрядні речення з однорідною підрядністю; 3) складнопідрядні речення з неоднорідною підрядністю.

Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень між складовими частинами- реченнями: 1) з однорідними частинами- реченнями (рівноправними); 2) із неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною). Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.

Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку.

5.3. Способи відтворення чужого мовлення.

Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог.

Розділ 6. Стилїстика

Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний, конфесійний), їх основні ознаки, функції.

Розділ 7. Орфоенія

Відображення вимови голосних (наголошених і ненаголошених) через фонетичну транскрипцію. Відображення вимови приголосних звуків: 1) [дж], [дз],

[дз']; 2) [ж], [ч], [ш], [дж]; 3) груп приголосних (уподібнення, спрощення); 4) м'яких приголосних; 5) подовжених приголосних. Вимова слів з апострофом.

Розділ 8. Орфографія

Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Спрощення в групах приголосних. Сполучення йо,ьо. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Позначення чергування приголосних звуків на письмі. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис -н- та -нн- у прикметниках і дієприкметниках, не з різними частинами мови.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Авраменко О. 100 експрес-уроків української. Частина 1. К.: Книголав, 2019.
2. Авраменко О. 100 експрес-уроків української. Частина 2. К.: Книголав, 2019.
3. Було – стало: зміни в правописі. К.: Видавництво Даринка, 2019.
4. Бутурлим Т., Базильська Н. Знай українську! (сучасний підхід у підготовці до ЗНО): посібник / заг.ред. Т. Бутурлим. Луцьк: ФОП Гадяк Ж. В. друкарня «Волиньполіграф», 2021.
5. Варавкіна З.Д. Українська мова для абітурієнтів: навч. посіб. К.: ДП "Інформ.-аналіт. агентство", 2010.
6. Денищич Т.А. Методичні рекомендації з української мови для абітурієнтів. Граматика. Ч. 2. Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2008.
7. Зубков М. Норми та культура української мови за оновленим правописом. Ділове мовлення. II вид, доп.і змін. К.: Арій, 2019.
8. Зубков М. Українська мова. Універсальний довідник. Харків: Школа, 2009.

9. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів: навчальний посібник. К.: Вища школа, 2007.
10. Лобода В. В., Скуратівський В. Л. Українська мова в таблицях: довідник. К., 2008.
11. Орфографія української мови просто про складне. К.: Шкільний світ, 2008.
12. Плющ М.Я., Гринас Н.Я. Граматика української мови в таблицях: навчальний посібник. К.: Вища школа, 2004.
13. Українська мова. Правопис у таблицях, тестові завдання. К.: Книголав, 2020.
14. Український правопис 2019. Зміни та правила. Видання 2-ге, доповнене та перероблене. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2019.
15. Український правопис. URL:
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf>.

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Калуський фаховий коледж економіки, права та інформаційних технологій
Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова ПК

Ганна ТИМКІВ

«28»

2023 р.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

для осіб, які вступають на навчання
для здобуття освітньо-професійного рівня фахового молодшого бакалавра
за державним замовленням на основі базової середньої освіти
за спеціальностями: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,
073 «Менеджмент», 123 «Комп'ютерна інженерія», «Кібербезпека»

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Вступне випробування відбувається у формі співбесіди. Абітурієнт повинен дати відповідь на 12 питань індивідуального екзаменаційного білета. У разі надання абітурієнтом неповної відповіді екзаменатори мають право поставити додаткові запитання для точної оцінки рівня підготовки вступника.

Рівень знань вступника за результатами співбесіди оцінюється членами комісії за шкалою 1-12 балів з подальшим переведенням у шкалу 100-200 балів відповідно до критеріїв оцінювання результатів співбесіди.

*Критерії оцінювання співбесіди з української мови та
переведення оцінки за шкалою 1-12 балів у шкалу 100-200 балів*

<i>Кількість правильних відповідей</i>	<i>Оцінка за шкалою 1-12 балів</i>	<i>Оцінка за шкалою 100-200 балів</i>
<i>1</i>	<i>1</i>	<i>100</i>
<i>2</i>	<i>2</i>	<i>105</i>
<i>3</i>	<i>3</i>	<i>110</i>
<i>4</i>	<i>4</i>	<i>120</i>
<i>5</i>	<i>5</i>	<i>130</i>
<i>6</i>	<i>6</i>	<i>140</i>
<i>7</i>	<i>7</i>	<i>150</i>
<i>8</i>	<i>8</i>	<i>160</i>
<i>9</i>	<i>9</i>	<i>170</i>
<i>10</i>	<i>10</i>	<i>180</i>
<i>11</i>	<i>11</i>	<i>190</i>
<i>12</i>	<i>12</i>	<i>200</i>

Загальна максимальна сума балів дорівнює 200 (з кроком – один бал). Вступне випробування вважається зарахованим, якщо в підсумку набрано не менше 120 балів.

Відповідь повинна бути зв'язним, логічно послідовним повідомленням на певну тему, що виявляє вміння застосовувати визначення, правила до конкретних випадків.

При неповній відповіді на питання члени комісії можуть виставляти бали, що становлять частину від одного за 12-бальною шкалою з відповідним переведенням у 200-бальну шкалу. При розрахунку бала за відповідь на кожне питання враховуються наступні критерії оцінки рівня підготовки абітурієнта:

- «високий» рівень (90-100% від максимального бала) ставиться, якщо абітурієнт ґрунтовно, повно й послідовно викладає теоретичний матеріал, дає правильне визначення мовних понять; демонструє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, наводить необхідні приклади, дібрані самостійно; не допускає мовленнєвих помилок.

- «достатній» рівень (50-89% максимального бала) отримує абітурієнт, який виявляє знання й розуміння основних положень даної теми, але викладає матеріал не досить повно, допускає неточності у визначенні понять або у формулюванні правил; не вміє глибоко й переконливо обґрунтувати свої думки й відчуває труднощі під час добору прикладів; викладає матеріал непослідовно й допускає мовленнєві помилки.

- «недостатній» рівень (0- 49% максимального бала) – абітурієнт демонструє незнання більшої частини вивченого матеріалу відповідного розділу; допускає у формулюванні визначень і правил помилки, що спотворюють їх зміст; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовленнєвому оформленні; не вміє дібрати приклади.

Отже, при оцінюванні усної відповіді з української мови потрібно керуватися такими критеріями:

- повнота і правильність відповіді;
- ступінь усвідомлення, розуміння вивченого (практична частина);
- логічність, зв'язність, мовленнєве оформлення відповіді;
- вміння застосовувати вивчені правила до конкретних випадків і наводити самостійно дібрані приклади до вивчених правил.

Затверджено на засіданні ПК ВСП «Калуський коледж ЕПТ ІФНТУНГ»
Протокол № 3 від 28.04.2023 р.

Голова комісії зі співбесіди

Галина ДОБРОВОЛЬСЬКА

Зразок

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Калуський фаховий коледж економіки, права та інформаційних технологій
Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова ПК

Ганна ТИМКІВ
Ганна ТИМКІВ
«28» _____ 2023 р.

Білет № 5

співбесіди з української мови

для осіб, які вступають на навчання

для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра на основі базової середньої освіти за спеціальностями: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 123 «Комп'ютерна інженерія», 125 «Кібербезпека»

1. В усіх словах приголосні лише дзвінки у рядку

А посох, життя, кукурудза

Б куліш, птах, садок

В пісня, прапор, кіт

Г Будда, дід, джаз

2. Перший склад наголошено у всіх словах рядка

А літопис, позначка, глядач

Б ненависть, легкий, осока

В колесо, спина, донька

Г фартух, циган, ознака

3. Букву ц слід писати у всіх словах рядка

А кр..жаний, ч..р..вик, опт..міст

Б д..ректор, м..гдаль, кр..ниця

В ш..потіти, дер..во, ол..нь

Г ст..хати, л..йт..нант, коз..ня

4. Синонімічні пари є в усіх рядках, окрім

А гіпотеза – припущення

Б глум – наруга

В епатажний – скандальний

Г елементарний – неважливий

5. Укажіть антонім до фразеологізму хоч голки збирай

А голці ніде впасти

Б хоч кулю в лоб

В хоч в око стрель

Г хоч греблю гати

6. Спільнокореневим до слова гора є

А горечко

Б горянка

В горнятко

Г гороскоп

7. Не відмінюються всі слова в рядку

- А Тбілісі, бюро, вікно
- Б інтерв'ю, кіно, лице
- В бароко, графіті, плесо
- Г аташе, турне, попурі

8. Прийменник вжито в реченні:

- А Дарма що буря, я іду вперед!
- Б Лиш боротись – значить жити!
- В Навколо мене – поле, небо, сонце!
- Г Гей, браття, станьмо разом!

9. Двоскладним є речення

- А Напишеш, рвеш, і пишеш знову.
- Б На старих фотографіях всі молоді.
- В Бляшаний звук води, веселих крапель звуку.
- Г Виходжу в ніч, іду назустріч долі.

10. Складнопідрядним є речення

- А Брехнею, кажуть люди, світ пройдеши, та назад не вернешся.
- Б Висока сосна посипалась на землю, як порох.
- В Ви щасливі, високі зорі, все на світі вам видно звисока.
- Г Навчає мудрість, що біда сама не приходить.

11. Помилку у вживанні розділових знаків допущено в реченні

- А «Василію, ходімо разом у кіно», - сказала Ірина.
- Б З тим, що Київ був простим перевізником, літописець не згоден.
- В І цвіт і грім і дощ і град, я серцем спраглим все приємлю.
- Г Сава заплющив очі, а біля нього задрімав і його вірний пес.

12. Прочитайте текст

Сонце почало повертати на вечірній круг. Кайдашиха вийшла з хати і прикрила очі долонею. Вона була вже не молода, але й не стара, висока, рівна, з довгастим лицем, з сірими очима, з тонкими губами та блідим лицем. Маруся Кайдашиха замолоду довго служила у дворі, у пана. куди її взяли дівкою. Вона вміла дуже добре куховарити і ще й тепер її брали до панів та до попів за куховарку на весілля, на хрестини та на храми. Вона довго терлась коло панів і набралась од їх трохи панства. До неї прилипла якась облесливість у розмові й повага до панів. Вона любила цілувати їх в руки, кланятись, підсолонджувала свою розмову з ними. Попаді й небагаті панії частували її в покоях, садовили поруч з собою на стільці як потрібну людину.

Стиль тексту

- А художній
- Б розмовний
- В публіцистичний
- Г офіційно-діловий

Затверджено на засіданні ПК ВСП «Кадуський коледж ЕПТ ІФНТУНГ»

Протокол № 3 від 28.04.2023 р.

Голова комісії зі співбесіди

Галина ДОБРОВОЛЬСЬКА